

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕ ΓΛΩΣΣΑΣ ΕΠΑΛ, 2025

Α' Μη λογοτεχνικό κείμενο

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A1. Η μουσική είναι «ένας σημαντικός τρόπος έκφρασης ανθρώπινων σκέψεων και συναισθημάτων» διότι : α. είναι πλούσια και μπορεί να τα αποδώσει, β. είναι για όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως προσωπικών ή εθνικών χαρακτηριστικών, γ. καλύπτει τις αδυναμίες της γλώσσας, που δεν αποδίδει όλες τις σκέψεις και τα συναισθήματα των ανθρώπων.

A2. Η αρθρογράφος χρησιμοποιεί τρόπους και μέσα πειθούς και της λογικής και του συναισθήματος.

3 μέσα ΛΟΓΙΚΗΣ:

- Γεγονός – ΤΕΚΜΗΡΙΟ : «κάθε πολιτισμός έχει δημιουργήσει μουσική», 3^η παρ.
- Πορίσματα ερευνών – ΤΕΚΜΗΡΙΟ : «Επιστημονικές μελέτες ... μνήμης» 4^η παρ.
- Γενική αλήθεια – ΤΕΚΜΗΡΙΟ : «Είναι μια γλώσσα που τη μιλάμε όλοι ... ψυχοσύνθεσή μας» 5^η παρ.
- Στη 2^η παρ. υπολανθάνει επιχείρημα : προκ. 1 : «Είναι μια γλώσσα ανθρώπων», προκ. 2. «Είναι μια γλώσσα που είναι ... συναισθημάτων», Συμπέρασμα προηγείται : «Η μουσική λοιπόναυτών»

Ζητούνται μόνο 3

1 μέσο ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ :

- τα ρητορικά ερωτήματα της 1^{ης} παραγράφου επικαλούνται το συναίσθημα και λόγω της ποιητικής γλώσσας που
- η κυριαρχία της ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας : «η μουσική καλύπτει όλο το φάσμα αυτών» (2^η παρ.) , «πολλαπλά επίπεδα μνήμης» (3^η παρ.)
- Σχήματα λόγου όπως το ασύνδετο : «όλα μας τα θέλω τα πρέπει ...τα συναισθήματα» (5^η παρ.)
- Το α πληθ. της 5^{ης} παρ. μιλάμε, μεταφράζουμε

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και άλλα μέσα – **ζητείται μόνο 1**

2^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A) Πιθανός τίτλος : «η μουσική – το καταφύγιο μας», «Πέρα από τα όρια της γλώσσας και του λόγου», «Γι αυτό αγαπάμε όλοι τη μουσική!»

B) Ο εμφανής τρόπος ανάπτυξης είναι η αιτιολόγηση, που τεκμηριώνεται με την επανειλημμένη χρήση του «γιατί» στην πρώτη και δεύτερη σειρά. Άλλωστε και όλα τα παρακάτω στοιχεία της παραγράφου αιτιολογούν της αρχική φράση ότι η μουσική είναι σημαντική.

Δεύτερος τρόπος ανάπτυξης είναι τα παραδείγματα περί των «διαλέκτων» της μουσικής: τζαζ, ποπ ... συρτάκι».

Γ) 1 β , 2 β , 3 α.

3^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A3. Επικοινωνιακό πλαίσιο άρθρου : τίτλος, ύφος οικείο, αφού πρόκειται για σχολική εφημερίδα. Χρήσιμη η σύνδεση με την επικαιρότητα.

Πιθανός τίτλος : Η μουσική μια γλώσσα έκφρασης και επικοινωνίας

Πιθανός πρόλογος – επιβεβαίωση των δεδομένων : η μουσική βρίσκεται στη καθημερινότητά μας και σε κάθε πτυχή της ζωής μας

Κ. Θέμα : α) τι προφέρει η μουσική στον άνθρωπο ; Προσωπική γαλήνη, ηρεμία και αυτοέκφραση, ευκαιρία και μέσο ενδοσκόπησης, αποκάλυψης συναισθημάτων και ανομολόγητων διαθέσεων, δημιουργικό τρόπο εκτόνωσης και εκφόρτισης. Κώδικα επικοινωνίας με τους άλλους και μέσο υποστήριξης σε δύσκολες στιγμές. Υπόκρουση των πιο σημαντικών στιγμών της ζωής μας.

B) Γιατί θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «παγκόσμια γλώσσα»

Οι διάφοροι λαοί έχουν διαφορετικές μουσικές , όμως όλοι οι άνθρωποι τις καταλαβαίνουν και τις απολαμβάνουν. Η μουσική δεν έχει λόγο και γλώσσα – έχει συναίσθημα και ευαισθησία. Αποτελεί ένα ταξίδι στην ιστορία της ανθρωπότητας και στους διαχρονικούς προβληματισμούς του ανθρώπου.

Πιθανός επίλογος : σε μια εποχή που «ο νους μεγαλώνει δυσανάλογα σε σχέση με την καρδιά, τόσο πιο αβέβαιη γίνεται η συνέχεια του είδους μας. Στη νέα εποχή, ότι μπορεί να βοηθήσει την ανθρώπινη κοινότητα να παραμείνει και ανθρώπινη και κοινότητα, είναι η καλλιέργεια της τέχνης και μάλιστα της μουσικής.

B. Λογοτεχνικό κείμενο

1^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B1. Για την αφήγηση της συνολικής ιστορίας του ποιήματος χρησιμοποιούνται τα παρακάτω :

Πρόσωπα : τα παιδιά, οι νέοι, ο διαβάτης, το ποιητικό υποκείμενο.

Χώρος : 1^η στροφή : ανοιχτός αφηγηματικός χώρος - κήπος, σκάλα, δρόμος

2^η στροφή : το ποιητικό υποκείμενο βρίσκεται «πίσω από το παράθυρο», (κλειστός αφηγ. Χώρος) , ο διαβάτης που τραγουδά κινείται στο δρόμο (ανοιχτός αφηγ. Χώρος)

Χρόνος : παιδική ηλικία, νεανική ηλικία, το παρόν του ποιητικού υποκειμένου.

Η όλη αφήγηση του ποιήματος περιστρέφεται σε αναμνήσεις των παιδικών και νεανικών χρόνων του ποιητικού υποκειμένου, που του διεγείρουν συγκίνηση, νοσταλγία και διάθεση ενδοσκόπησης. Με αφορμή αυτά ανατρέχει στο προσωπικό παρελθόν του, επιχειρεί την αυτοκριτική του και διαπιστώνει την επίδραση του βιωμένου χρόνου στην προσωπικότητά του. Ωστόσο **το κεντρικό γεγονός** είναι το τραγούδι του τυχαίου διαβάτη που ακούγεται από το δρόμο. (2^η στροφή)

Η επίδραση στο κεντρικού γεγονότος : Το ποιητικό υποκείμενο από την ασφάλεια του σπιτιού του παραμένει κλεισμένο στις σκέψεις και στις προσωπικές ανησυχίες του. Ένα τραγούδι τυχαίου περαστικού τον αφυπνίζει, του ξυπνά νοσταλγία και συναισθηματική φόρτιση αρχικά φευγαλέα. Γίνεται όμως η αφορμή μιας προσωπικής αυτοεξέτασης και ενός ανοιχτού προβληματισμού για την ευθύνη του κάθε ανθρώπου στην κάθε φάση της ζωής του.

Πώς τελειώνει η ιστορία; Η απομάκρυνση του περαστικού οδηγεί το ποιητικό υποκείμενο στη διατύπωση του ρητορικού ερωτήματος: «και τώρα τι θα κάνεις;» Πρόκειται για την καταληκτική φράση που δηλώνει την ανάγκη αναστοχασμού για την προσωπική και κοινωνική στάση ζωής.

2^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B2. Α) Α' πληθυντικό : είμασταν, είχαμε, αγκαλιάσαμε, χρησιμοποιείται για να δηλωθεί η συλλογικότητα – καθολικότητα και οικειότητα, εκφράζει τη νοσταλγία και τις αναμνήσεις μιας ολόκληρης γενιάς.

Α' ενικό : υπήρξα , κοιτάζω – Η χρήση του α προσώπου εκφράζει με άμεσο τρόπο τα προσωπικά βιώματα, εξομολογητική διάθεση, οικειότητα προς τον αναγνώστη και ζωντάνια στην επικοινωνία.

Β' ενικό : έχεις , ονειρεύτηκες, κάνεις – Διαλογικός χαρακτήρας, καθώς δημιουργεί ένα τεχνητό διάυλο επικοινωνίας με τον αναγνώστη. Προσδίδει

οικειότητα, αμεσότητα, θεατρικότητα και παρακινεί σε σκέψεις και ανάσυρση συναισθημάτων και προβληματισμών.

Β) Εικόνα οπτική : «τα κάγκελα του κήπου , υγρά από τη βροχή» (1^η στροφή)

Μεταφορά : «η σιωπή κάνει τον κόσμο πιο μεγάλο», «η θλίψη πιο δίκαιο» (1^η στροφή) και πολλές άλλες

Παρομοίωση : «σαν τους φτωχούς» (1^η στροφή) , «σαν μαγεμένος» (2^η στροφή)

3^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

B3. Στο ποίημα είναι διάχυτο το αίσθημα της μελαγχολίας, της νοσταλγικής διάθεσης και της ενδοσκόπησης για τα ανθρώπινα. Ήδη από τον πρώτο στίχο μια εικόνα μελαγχολική «τα κάγκελα ...έξω» αισθητοποιεί την απομόνωση του ανθρώπου προσφέροντας ερεθίσματα – υπομνήσεις της κοινωνικής αδικίας. Υπάρχουν όμως ψήγματα ελπίδας και παρηγοριάς : «ένα φλάουτο , ένα άστρο συνηγορεί για όλη την ανθρωπότητα». Ο ποιητής ανατρέχει στα προσωπικά του βιώματα, στις αναμνήσεις του, στις προσδοκίες του που, αν και ανεκπλήρωτες, του άφησαν λεπτή αίσθηση συγκίνησης , «σαν είμασταν παιδιά ... πεπρωμένο». Καθηλωμένος στη ρεαλιστική πραγματικότητα παρατηρεί το πέρασμα του χρόνου, «κι εγώ Ρολόγια». Ωστόσο τυχαία περιστατικά της καθημερινότητας του μέσω της μουσικής («ώσπου μια νύχτα... σβήνει») τον υποκινούν σε έναν προσωπικό απολογισμό της ζωής του και στην άμεση αυτοεξέταση για τις ευθύνες και τη συνολική στάση του. («Και τώρα **τι θα κάνεις;**») Έτσι η μουσική και η φύση (τραγούδι 2^η στροφή , δέντρο, βροχή 1^η στροφή) αποτελούν για τον άνθρωπο υπερβατική και οικουμενική παρηγοριά. Παραμένει όμως το βασανιστικό για τον αναγνώστη ρητορικό ερώτημα που θέτει το ποιητικό υποκείμενο στο τέλος του ποιήματος και προβάλλει τον καθρέφτη της ανθρώπινης συνείδησης για τον κάθε άνθρωπο της εποχής μας.

Επιμέλεια σημειώσεων : **Στέλλα Αλιγιζάκη, Δήμητρα Γεωργουδάκη** , φιλόλογοι